

การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
FACTORS ANALYSIS OF TEACHERS QUALITY TOWARD ASEAN
COMMUNITY UNDER THE DEPARTMENT OF EDUCATION BANGKOK

ปิยะนาถ ชีชนะ¹ ปิยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์² และบุญจันทร์ สีสันต์³

Piyanart Cheechana¹ Pariyaporn Tungkunanant² and Boonchan Sesan³

¹นักศึกษาหลักสูตร ค.อ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

²รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

pinggy_7505m@hotmail.com, pariya2511@gmail.com, and kiboonth@kmitl.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียน ของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครเขตลาดกระบัง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 618 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นเกณฑ์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component) และหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธี Varimax

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครเขตลาดกระบัง ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคและวิธีสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วย 8 ตัวแปร 2) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ประกอบด้วย 7 ตัวแปร 3) ความรู้และทักษะการสื่อสารเพื่อการสอน ประกอบด้วย 8 ตัวแปร 4) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ร่วมมือกับผู้อื่นทั้งในสถานศึกษาและชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 7 ตัวแปร 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ ประกอบด้วย 5 ตัวแปร 6) ภาษาและทักษะการสื่อสาร ประกอบด้วย 5 ตัวแปร โดยทั้ง 6 องค์ประกอบสามารถร่วมกันอธิบายองค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียนได้ร้อยละ 69.47.

คำสำคัญ: องค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร การจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ความรู้และทักษะ ภาษาและการสื่อสาร

Abstract

The objective of this research was to analyze the factors of teachers' quality toward ASEAN Community of teachers in schools under the Bureau of Bangkok Education, Lat Krabang district. The 618 samples were selected by stratified random sampling using school criteria. The research instrument was teacher's questionnaire with 5 rating scale. The reliability of questionnaire was 0.97. The data were analyzed by using the principal component method and varimax rotation.

The results revealed that there are 6 factors of teachers' quality toward ASEAN Community of teachers in schools under the Bureau of Bangkok Education, Lat Krabang district, which composed of 1) learning management by using techniques and teaching methods in which students are encouraged to build their body of knowledge consisting of 8 variables 2) Innovation and Information Technology in Education consisting of 7 variables 3) knowledge and communication skills for teaching consisting of 8 variables 4) experience exchange and cooperation with others in both a school and a community creatively consisting of 7 variables

5) learning activities arrangement to develop the learners' potential consisting of 5 variables and 6) language and communication skills consisting of 5 variables. All these can be describe factors of teachers' quality toward ASEAN Community at 69.47%.

Keywords : Factors of teachers' quality toward ASEAN Community; school under the Bureau of Bangkok Education; learning management; Innovation and Information Technology in Education; knowledge and skills, language and communication

1. บทนำ

การรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 เป็นการสร้างสังคมภูมิภาคให้พลเมืองของประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ร่วมกันฉันญาติมิตรในครอบครัวเดียวกัน ประชาคมอาเซียนก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ถ่วงดุลซึ่งกันและกัน เสถียรภาพและความมั่นคงทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม[1]

จากเสาหลักที่ 3 ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ประชากรของประเทศไทยต้องมีความสามารถในการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น องค์การทางการศึกษา จึงต้องปรับตัวให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยมีความคาดหวังว่าคุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพครูเป็นหลัก[2] จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 มีนโยบายส่งเสริมการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสร้างสังคมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอันก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องการให้พัฒนาการศึกษา ของประเทศอย่างเร่งด่วน โดยหนึ่งในนโยบายเร่งรัดคือ ปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาครู ให้สามารถจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรปัจจุบันและรองรับหลักสูตรใหม่ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปี พ.ศ. 2553 และมาตรฐานวิชาชีพครู ตามที่คุรุสภากำหนด[3]

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น คนดี คนเก่ง และมีความสุข การจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาและครูเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเห็นแบบอย่างที่ดี ได้ฝึกประสบการณ์ทักษะ การปฏิบัติงาน ได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ ได้เรียนรู้จากสื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อการเสริมสร้างทักษะชีวิตที่ดีดำรงตนในสังคมอย่างมีความสุข การเรียนรู้ ความรู้ สื่อและเทคโนโลยี เป็น

ปัจจัยสำคัญของการพัฒนาสู่สังคมแห่งความรู้ เป็นการส่งเสริมและสร้างกลไกให้มีโอกาสและทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัยและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย[4]

จากสภาพปัญหาปัจจุบันเผยว่าการจัดอันดับด้านการศึกษาไทยในเวทีโลกและอาเซียน ปี พ.ศ. 2556 จากการประเมินความสามารถการแข่งขันด้านการศึกษาของ WEF พบว่า ด้านประถมศึกษา ไทยอยู่ที่อันดับ 81 ของโลกและ อันดับ 7 ในอาเซียน ทั้งนี้จากกล่าวได้ว่าปัญหาด้านผลลัพธ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่อยู่ในระดับต่ำนั้นขึ้นอยู่กับ คุณภาพของครูเป็นสำคัญ เพราะครูเป็นผู้นำแนวคิดหรือนโยบายทางการศึกษาไปสู่ระดับปฏิบัติในห้องเรียน นักวิชาการยุทธศาสตร์กล่าวว่า 6 ปัญหาสำคัญที่กลายเป็นอุปสรรคของการทำหน้าที่ครู ประกอบด้วย 1) ภาระหนักนอกเหนือจากการสอน 2) จำนวนครูไม่เพียงพอสอนไม่ตรงกับวุฒิ 3) ขาดทักษะด้านไอซีที 4) ครูรุ่นใหม่ขาดจิตวิญญาณ ขณะที่ครูรุ่นเก่าไม่ปรับตัว 5) ครูสอนหนัก ส่งผลให้เด็กเรียนมากขึ้น และ 6) ขาดอิสระในการจัดการเรียนการสอน [5]

จากสภาพปัญหาดังกล่าวครูจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะวัฒนธรรมการเรียนรู้ การฟังบรรยายจากครูมากกว่าเป็นผู้แนะนำให้นักเรียนจะรู้จักอ่านศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทำให้คุณภาพในการสอนของครูเปรียบเสมือนตัวชี้วัดความสำเร็จต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างมาก สร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของครูในการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ให้มีทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา มีการพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียน การศึกษานั้นจัดอยู่ในประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญที่จะส่งเสริมให้ประชาคมด้านอื่นๆ มีความเข้มแข็ง เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาในทุกๆ ด้าน[6]

จึงอาจสรุปได้ว่า ในการจัดการศึกษาทุกระดับให้เกิดประสิทธิภาพได้นั้น ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นครูจึงเป็นกุญแจสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่

พร้อมขับเคลื่อนและยกระดับการพัฒนาประเทศที่มีคุณภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เขตตลาดกระบี่

3. กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ[7] มาตรฐานวิชาชีพครูสภา[3] ถนอมพร เลาหจรัสแสง[8] เพื่อนำมาใช้ในการกรอบแนวคิดในการวิจัยประกอบด้วย 6 องค์ประกอบต้นแบบ คือ 1) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 2) ภาษาและทักษะการสื่อสาร 3) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ร่วมมือกับผู้อื่นทั้งในสถานศึกษาและชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 4) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคและวิธีสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ และ 6) ความรู้และทักษะในเรื่องที่สอน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เขตตลาดกระบี่ ซึ่งมีทั้งหมด 20 โรงเรียน จำนวน 725 คน ในปีการศึกษา 2558

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เขตตลาดกระบี่ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 618 คน โดยใช้แนวคิดการกำหนดค่าน้ำหนักประกอบเป็นเกณฑ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อจำนวนตัวอย่างการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง หากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนตั้งแต่ 350 ขึ้นไป จะต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ตั้งแต่ 0.50 และใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้โรงเรียนเป็นเกณฑ์

4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ องค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบต้นแบบ คือ 1) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 2) ภาษาและทักษะการสื่อสาร 3) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ร่วมมือกับผู้อื่นทั้งในสถานศึกษาและชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 4) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคและวิธีสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 5) จัดกิจกรรม

การเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ 6) ความรู้และทักษะในเรื่องที่สอน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นของครูมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 41 ข้อ โดยมุ่งสอบถามระดับความคิดเห็นของครูต่อองค์ประกอบ คุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียนแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นที่ 0.97

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เขตตลาดกระบี่ จำนวน 618 คน คิดเป็น ร้อยละ 100

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียนตามวัตถุประสงค์การวิจัยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) และหมุนแกนองค์ประกอบแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนแมกซ์ (Varimax Rotation)

8. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียนจากองค์ประกอบต้นแบบ 6 องค์ประกอบ พบว่า ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมด 41 ตัวแปร สามารถจัดกลุ่มเข้าองค์ประกอบ ได้จำนวน 6 องค์ประกอบ โดยผลของการวิเคราะห์องค์ประกอบแสดงในตาราง 1-7

ปิยะนาถ ชีชนะ ปริญญาธรณ์ ตั้งคุณานันต์ และบุญจันทร์ สีสันต์
วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน 2559

ตารางที่ 1 แสดงค่า Eigenvalues ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมของการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียน

Component	Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Eigenvalues	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	20.264	49.425	49.425	5.768	14.068	14.068
2	2.797	6.821	56.246	5.453	13.301	27.368
3	1.628	3.970	60.216	4.912	11.981	39.349
4	1.356	3.308	63.524	4.808	11.727	51.076
5	1.270	3.097	66.621	4.218	10.288	61.364
6	1.170	2.854	69.475	3.326	8.111	69.475

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียนประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ และองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ สามารถเป็นองค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียน ได้ร้อยละ 69.475 โดยเรียงลำดับตามค่า Eigenvalues จากมากไปน้อย คือ 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคและวิธีสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 2) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 3) ความรู้และทักษะในเรื่องที่สอน 4) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกับผู้อื่นทั้งในสถานศึกษาและชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ และ 6) ภาษาและทักษะการสื่อสาร โดยแต่ละองค์ประกอบสามารถอธิบายด้วยตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ขององค์ประกอบที่ 1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคและวิธีสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
KM 22	ใช้เทคนิควิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้	.578
KM 23	ใช้เทคนิควิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิด	.575
KM 24	ใช้เทคนิควิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และสามารถสร้างองค์ความรู้ได้	.715

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
KM 25	ใช้เทคนิควิธีสอนแบบบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระหรือบูรณาการเนื้อหาในบทเรียนกับแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน	.653
KM 26	จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	.655
KM 27	ใช้เทคนิควิธีสอนที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน	.708
KM 28	ใช้หลักการทางจิตวิทยาส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง	.623
KM 29	จัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงเนื้อหากับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	.510
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		20.264
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (% of Variance)		49.425

จากตารางที่ 2 พบว่า องค์ประกอบที่ 1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคและวิธีสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองประกอบด้วย 8 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .510-.715 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 20.264

ตารางที่ 3 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ขององค์ประกอบที่ 2 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
KM 1	มีทักษะในการสร้างสารสนเทศเพื่อใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้	.638
KM 2	สื่อสารสนเทศที่ครูสร้างขึ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้	.718
KM 3	มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้	.788
KM 4	สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้	.755
KM 5	สามารถใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้	.767
KM 6	สามารถใช้สารสนเทศในการประเมินกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งระบบได้	.712
KM 7	ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้	.691
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		2.797
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (% of Variance)		6.821

จากตารางที่ 3 พบว่า องค์ประกอบที่ 2 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ประกอบด้วย 7 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .638-.788 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 2.797

ปิยะนาถ ชีชนะ ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ และบุญจันทร์ สีสันต์
วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน 2559

ตารางที่ 4 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ(Factor Loading) ขององค์ประกอบที่ 3 ความรู้และทักษะการสื่อสารเพื่อการสอน

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
KM 13	มีทักษะการสื่อสารเพื่อให้นักเรียนได้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการเรียน	.511
KM 14	มีทักษะในการเลือกสื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา	.531
KM 36	มีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่กำหนด	.608
KM 37	มีทักษะในการกำหนดเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	.573
KM 38	สามารถบูรณาการความรู้ระหว่างกลุ่มสาระ	.635
KM 39	จัดทำบทเรียนให้มีความสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน	.643
KM 40	ต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนการสอน	.602
KM 41	แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ	.659
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		1.628
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (% of Variance)		3.970

จากตารางที่ 4 พบว่า องค์ประกอบที่ 3 ความรู้และทักษะการสื่อสารเพื่อการสอน ประกอบด้วย 8 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .511-.659 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 1.628

ตารางที่ 5 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ(Factor Loading) ขององค์ประกอบที่ 4 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกับผู้อื่นทั้งในสถานศึกษาและชุมชนอย่างสร้างสรรค์

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
KM 15	มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับชุมชน	.686
KM 16	จัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการเนื้อหาสาระ	.561
KM 17	สามารถใช้ชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้	.729
KM 18	จัดแหล่งการเรียนรู้โดยร่วมมือกับชุมชน	.806
KM 19	จัดทำกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอย่างสร้างสรรค์	.735
KM 20	นำเทคโนโลยีมาใช้ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครูในสถานศึกษา	.593
KM 21	นำเทคโนโลยีมาใช้ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่นในชุมชน	.529
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		1.356
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (% of Variance)		3.308

จากตารางที่ 5 พบว่า องค์ประกอบที่ 4 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกับผู้อื่นทั้งในสถานศึกษาและชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 7 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .529-.806 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 1.356

ตารางที่ 6 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ(Factor Loading) ขององค์ประกอบที่ 5 จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
KM 31	จัดการเรียนรู้เนื้อหาควบคู่ไปกับกระบวนการส่งเสริมพัฒนาตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน	.756
KM 32	จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า	.621
KM 33	ให้คำแนะนำและสนับสนุนผู้เรียนในการพัฒนาตนเองเป็นรายบุคคล	.747
KM 34	ค้นหาศักยภาพความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน	.592
KM 35	มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนที่มีความแตกต่างให้เต็มตามศักยภาพ	.578
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		1.270
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (% of Variance)		3.097

จากตารางที่ 6 พบว่า องค์ประกอบที่ 5 จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ ประกอบด้วย 5 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .578-.756 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 1.270

ตารางที่ 7 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ(Factor Loading) ขององค์ประกอบที่ 6 ภาษาและทักษะการสื่อสาร

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
KM 8	มีความรู้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง	.545
KM 9	มีความรู้ภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง	.660
KM 10	มีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยอย่างถูกต้อง	.595
KM 11	มีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง	.639
KM 12	มีทักษะการบรรยาย การยกตัวอย่าง การนำเสนอเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น	.619
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		1.170
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (% of Variance)		2.854

จากตารางที่ 7 พบว่า องค์ประกอบที่ 6 ภาษาและทักษะการสื่อสาร ประกอบด้วย 5 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .545-.660 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 1.170

9. อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยขออภิปรายผลโดยเรียงตามองค์ประกอบที่มีค่า Eigenvalues มากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้

9.1 องค์ประกอบที่ 1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคและวิธีสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีหลายรูปแบบ ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนนั้นผู้สอนควรคำนึงถึงปัจจัยด้านการรู้คิด ปัจจัยด้านแรงจูงใจ อารมณ์ความรู้สึก ปัจจัยด้านพัฒนาการทางสังคมและปัจจัยด้านความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับ มนัส มงคลชาติ [9] กล่าวไว้ว่า จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

9.2 องค์ประกอบที่ 2 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา การเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นกลไกในการจัดการศึกษา เพื่อก้าวไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ครูผู้สอนต้องมีทักษะในการสร้างสารสนเทศเพื่อใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สื่อสารสนเทศที่ครูสร้างขึ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ต่อตระกูล บุญปลูก และสรบุษย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ [10] กล่าวว่า ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนรู้ วัดผลและประเมินผลทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ วิจัยสื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

9.3 องค์ประกอบที่ 3 ความรู้และทักษะการสื่อสารเพื่อการสอน ครูต้องมีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่กำหนด โดยมีทักษะในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สามารถบูรณาการความรู้ระหว่างกลุ่มสาระ จัดทำบทเรียนให้มีความสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน ครูต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนการสอน แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ พรหมณี สวนเพลง[11] กล่าวว่า ความรู้ คือสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าจากประสบการณ์และทักษะ ที่สามารถสื่อสารและแบ่งปันกันได้ และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

9.4 องค์ประกอบที่ 4 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมมือกับผู้อื่นทั้งในสถานศึกษาและชุมชนอย่างสร้างสรรค์ การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในแผนการศึกษาพัฒนาโดยประชาชนด้วยระบบการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมมีส่วนร่วมใจ ในการกำหนดและตัดสินใจในกิจกรรมสาธารณะที่เกี่ยวกับตนเอง และชุมชนท้องถิ่นสอดคล้องกับ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ [12]

กล่าวว่า ครูผู้สอนได้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการเนื้อหาสาระสามารถใช้ชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้โดยร่วมมือกับชุมชน

9.5 องค์ประกอบที่ 5 จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ ครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ เป็นกระบวนการที่ครูศึกษาความรู้ใหม่เพื่อนำมาปรับปรุงเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับสุคนธ์ สินธพานนท์ และจินตนา วีระเกียรติสุนทร [13] ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับวิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการสอนที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน

9.6 องค์ประกอบที่ 6 ภาษาและทักษะการสื่อสาร โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมืออันดับหนึ่งสำหรับพลเมืองอาเซียน ในการสื่อสารสร้างสัมพันธ์สู่โลกกว้างของภูมิภาคอาเซียนครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับความรู้ทางภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง สามารถฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง ครูต้องมีทักษะการเลือกสื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา ในการบรรยาย การยกตัวอย่าง การสื่อสาร การนำเสนอเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในการเรียนสอดคล้องกับ ลัดดา นิลละออง[14] ได้กล่าวว่า ครูต้องตระหนักถึงการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งประกอบด้วย ทักษะด้านภาษา บทบาทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาองค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียน 6 องค์ประกอบ ไปใช้กำหนดแผนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครสู่ประชาคมอาเซียน

2. สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียนที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อนำไปใช้ประเมินผลคุณภาพครูที่ดำเนินการอยู่ว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด

3. สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาแนวทางการยกย่องชมเชยโดยให้รางวัลแก่ครู เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียน

4. องค์การและหน่วยงานการศึกษาต่างๆ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียนที่เหมาะสมกับบริบทขององค์กรและหน่วยงาน

10.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อความกลมกลืนขององค์ประกอบคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2. ควรพัฒนาโมเดลการวัดคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียนและตรวจสอบความตรงของโมเดลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

3. ควรศึกษาถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียนทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสู่ประชาคมอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. 2552. **แนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน**. ค้นเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2558, จาก www.alro.go.th
- [2] กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. 2555. **แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน**. กรุงเทพฯ: กระทรวงการต่างประเทศ.
- [3] สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กรุงเทพมหานคร. 2557. **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู**. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- [4] คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่3) พ.ศ.2553**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- [5] สำนักส่งเสริมการเรียนรู้สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. 2556. **เปิด 6 อุปสรรคการทำงานครูไทย สอนหนัก ขาดจิตวิญญาณ ไร้ทักษะ ICT**. ค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2558, จาก www.enn.co.th
- [6] ชินวรรณ บุญเกียรติ. 2555. **การเตรียมพร้อมด้านการศึกษาของไทย เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2558**. ค้นเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2558, จาก www.tm.mahidol.ac.th/th/asean

- [7] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2556. **แนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [8] ถนอมพร เลหาจรัสแสง. 2556. **เทคโนโลยีการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ 21**. ค้นเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2558, จาก www.home.dsd.go.th
- [9] มนัส มงคลชาติ. 2550. **คุณภาพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี**. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- [10] ต่อตระกูล บุญปลูก และสรบุษย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ. 2557. **การเตรียมความพร้อมด้านการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558**. กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเวียงพาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- [11] พรณี สอนเพลง. 2552. **เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมสำหรับการจัดการความรู้**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- [12] รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. 2554. **การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สงขลา : นำศิลป์โฆษณา.
- [13] สุนทร ลิขิตพานนท์ และจินตนา วีระเกียรติสุนทร. 2556. **การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่สู่ประชาคม อาเซียน**. กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิค ฟรินติ้ง.
- [14] ลัดดา นิลละออง และจันทนา แสนสุข. 2556. **การวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย**. วารสารหาดใหญ่วิชาการ, 4(1), น.354-361.